

der skal Danmark forsvares. I 1659 blev Danmark forsvaret fra Kjøbenhavns Volde, og jeg tillader mig som jydsk Folkerepresentant at være forvisset om, at jeg, i hvad jeg her har sagt, er i Overensstemmelse med Syderne. Naar man nu siger — og det er fremkommet fra forskjellige Sider —, ja, men denne Forsvarsplan har en særlig tydfjendst Betragtning, saa vil jeg sige, at saaledes har jeg ikke læst den; jeg har ikke læst den anderledes, end at der er taget Hensyn til visse Eventualiteter, men ikke til alle enkeltvis. Jeg har læst da saaledes, at man er gaaet ud fra det Tilfælde, at vi havde en Fjende, som var os overlegen baade tillands og tilvands. Dette kan nu ganske vist være Tilfældet baade med Frankrig, England og Rusland; det Sandsynligste er imidlertid, at det nærmest er Tilfældet med vor sydlige Nabo, men fordi dette er det sandsynligste af disse tænkte Tilfælde, derfor skal man dog ikke lade være at sige det. Det kan jeg ikke skjønne, og jeg er heller ikke enig med min ærede Kollega fra Stege (Bojsen) i, at det er rigtigt at fremhæve denne Misforstaaelse af Forslaget. Tydskland har i den senere Tid gjentagne Gange vist, at det var vor Fjende. Det var ikke noget særligt Benfald, som det viste os i 1848, og tilvise endnu mindre i 1864, ligesom det ganske vist heller ikke ifjor viste os noget særligt Benfald. Jeg siger, at det er der Ingen af os, der mener, og det kan ikke hjælpe, at vi foregøgle os eller fremsætte Følelser, som Ingen af os har. Vi falde ikke Tyrst Bismarck om Halsen for det, han gjorde ved os ifjor. Det er der ingen dansk Mand, der gjør, og dersom vi vilde lade, som om vi gjorde det, dersom vi vilde sige — hvad Ingen af os vil sige —, at vi nu vare særlige Benner med Tyrst Bismarck for det, som han gjorde ved os ifjor, saa vilde han le ad os og sige: Er det danske Mand, der bo i Danmark? Men lige saa sikkert er det jo, at vi af det, som skete ifjor, ikke ville lade os forlede af en forresten saare naturlig Følelse til Ufornuft, og at vi ikke af det, som skete ifjor, ville lade os rokke fra det, som egentlig er Grundlaget for vort Haab om Retfærdighed imod os, thi dette Haab beror ikke paa Papirstraktater, men det beror i Virkeligheden paa, at det tydske Folks Sind skal høre sig til at udøve Retfærdighed. Jeg siger, at vi ville ikke aflade fra at haabe, at denne Bøvelighed i det tydske Folks Sind til at udøve Retfærdighed imod os, ikke vil være umulig, fordi Traktaten er formelt udsættet; men derfor kunne vi ligesaagodt nu som før ønske at staa i et venfabeligt nabovenligt Forhold til vor sydlige Nabo. Der er jo Ingen, der har nogen Tvivl om, at Alle — de Regjerende og de Regjerede — ere i fuld Enighed derom, at det i Virkeligheden er nødvendigt for os at staa i et værdigt nabovenligt Forhold til vor sydlige Nabo. An-tydninger enten her eller udenfor, som ville stille os i

et andet Lys, ere ikke stemmende med Virkeligheden og kunne let misforstaaes. Saadanne Antydninger ere ikke kloge og kunne mod Vedkommendes Villie gjøre Skade. Et lige venligt Forhold til alle Magter er den fælles Bestrebelse for alle Danske, for at vi kunde blive ude af den europæiske Koncert, hvorledes der end spilles. Rigsdagen har sit fælles almindelige Organ til under almindelige Forhold at forvise sig om, at saaledes gaar det til. Da jeg omtaler dette, skal jeg tillade mig i Forbigaaende at sige, at under rolige Forhold pleier Finantsudvalget ved Behandlingen af Udenrigsministeriets Budget at lade sig forelægge Meddelelser fra Udenrigsministeren om vor Stilling udad; derefter kan ethvert Parti i Udvalget tage Tingene under Overveielse, og skulde Et eller Andet bringes offentlig frem, er der Leilighed dertil. Jeg veed ikke, men jeg antager, at vedkommende Finantsudvalg vil gjøre det paa samme Maade iaar som tidligere. Jeg antager, det vil gjøre det, og derfor behøver — det er jeg overbevist om — ingen af Fraktionerne her i Thinget nogensomhelst Forbemøder i denne Sag. Forresten vilde jo enhver overlagt eller uoverlagt Udtalelse imod Tydskland omtrent være, som naar Hanen siger til Høsten: Tag din Fod til dig, ellers træder jeg dig. Hvad Forsvarsplanen angaar, da ere vi altsaa Alle i det Væsentlige enige om, at Sjælland er Danmarks naturlige Fæstning.

Nu komme vi til et andet Moment udenfor dette, og det er Midlerne til Danmarks Forsvar. Der er da navnlig et Hovedspørgsmaal, som ikke ligger for her, men i Anmærkningerne og i Debatten, det er Befæstningsagen. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (L v e r m o e s) sagde, at Midlerne ogsaa til dette Maal havde hans fulde Tilslutning. Jeg vil antage, at det er Udviklingen af Befæstningsagen i den første Del af Anmærkningerne og ikke just de to sidste Blade, han særlig har holdt sig til, hvor Talen er om en permanent Befæstning. Sagen er nemlig den: som det her foreligger, foreligger der en Dobbelthet, og det forekommer mig, at det er bedst at gjøre rent og klart Hede derfor. Vi vide, at med Hensyn til Søforsvaret for Kjøbenhavn er der en dobbelt Fordring, en Fordring om at afværge ethvert Bombardement; det betegnes ved den store ydre Fortrække imod Søiden; den anden Fordring gaar derimod ud paa, hvad man i Debatten har holdt for at afværge et virksomt Bombardement. Dertil fordres en passende Udbedring af det nu Bestaaende, og at dette støttes med maritime Hjælpenidler. Jeg holder for, at dette Sidste med Fornuftnødvendighed har ligget i Alt, hvad Rigsdagen har gjort med Hensyn til Søforsvaret for Kjøbenhavn i den senere Aarrække. Forskjellen mellem dette og det Første, nemlig Afværgelsen af ethvert Bombardement, er det, der ligger, om jeg saa maa sige, Spøire og Benstre imellem, dog saaledes